Адыгэ макъ

№ № 168 — 169 (20682)
2014-рэ илъэс
БЭРЭСКЭШХУ
IОНЫГЪОМ и 12

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

Гъэтхасэхэр Iуахыжьых

Адыгеим ичIыгулэжьхэм къагъэкIыгъэ гъэтхасэхэр игъом, чIэнагъэ афэмыхъоу, аугъоижьынхэм яшъыпкъэу пылъых. Мыгъэ республикэм тыгъэгъазэ гектар мин 61-м ехъу щашIагъ. Ар гъэрекIо Iуахыжьыгъэм нахьи гектар мини 9-кIэ нахь макI.

Адыгеим мэкъу-мэщымкIэ и Министерствэ къызэрэщыта-Iуагъэмкiэ, тыгъэгъазэм иугъоижьын мафэ къэс зеушъомбгъу. Iоныгъом и 11-м ехъулIэу республикэмкIэ гектар 24533-рэ Iуахыжьыгъ, ащ гектар телъытэу центнер 18,7-рэ къырахи, пстэумкIи тонн мин 46-рэ фэдиз къахахыжьыгъ. Районхэр пштэмэ, анахь лэжьыгъэ дэгъу къызыщырахырэр Красногвардейскэ районыр ары, гурытымкIэ гектар телъытэу центнер 21-рэ къахьыжьы. Тыгъэгъэзэ гектар 11704-у яIагъэм щыщэу мыщ гектар 8808-р щыIуахыжьыгъах. Мы культурэр дэгъоу къызатэхэрэм ащыщ Шэуджэн районри. Тыгъэгъэзэ гектар 4645-у аIожьыгъэм гурытымкIэ гектар телъытэу центнер 19,1-рэ къырахыгъ, зэкIэмкIи Iуахыжьыгъэу мы районым иIэр гектар 10407-рэ. Тыгъэгъазэм дакIоу республикэм игубгъохэм былым IусыкIэ агъэфедэщт силосыр зыхашIыкIырэ натрыфым иIухыжьыни ащэкIо. Мы IофшIэныр Джэджэ, Кощхьаблэ, Красногвардейскэ, Теуцожь, Шэуджэн районхэм чанэу ащызэхащагъ. Гектар 1518-у къагъэкIыгъэм щыщэу тыгъуасэ ехъулIэу Iуахыжьыгъэр 1007-рэ, зы гектарым центнер 161,9-рэ къытыгъ.

Лэжьыгъэ къэзытыщт натрыфэу мыгъэ Iуахыжьын фаер гектар 27981-м тIэкIу къехъу. Ащ иIухыжьын джырэкIэ зыщыфемыжьагъэхэр Мыекъопэ, Тэхъутэмыкъое районхэр ыкIи Мыекъуапэрэ Адыгэкъалэрэ. Тыгъуасэ ехъулIэу республикэмкIэ натрыф гектар мини 4-м ехъу ныIэп Iуахыжьынэу зигъо ифагъэхэр.

Соем иIухыжьын Джэджэ, Красногвардейскэ, Шэуджэн районхэм ащырагъэжьагъ. ПстэумкIи апхъыгъэ сое гектар 5292-м щыщэу гектар 1319-рэ аугъоижьыгъ.

Пынджым иIухыжьын зыщыфежьагъэхэр Тэхъутэмыкъое районыр ары. Ащ пстэумкIи мы лэжьыгъэм щырагъэубытыгъэр гектар 4219-рэ. Апэрэ гектар 30-у Iуахыжьыгъэм изы гектар центнер 35-рэ къырахыгъ. Гъэтхасэхэм яIухыжьын дакIоу хъызмэтшIапIэхэм чIыгури агъэхьазыры. 2015-рэ илъэсым лэжьыгъэ къэзытыщт бжыхьасэхэр зыхалъхьащт чIыгу гектар 28510-рэ ажъожьыгъ, джащ фэдэу гектар 57905-м хыпкъым ышъхьашъо ащагъэшъэбагъ.

ПIАТIЫКЪО Анет.

Грантхэр аратыщтых

ЕзыгъэжьэгъэкIэ фермер 15-мэ ыкIи былымхъунымкIэ унэе ферми 2-мэ яхъызмэтшIапIэхэм хэхъоныгъэхэр ашIыным фэIорышIэщт грантхэр республикэм ащаратыщтых. Ащ епхыгъэу кандидатхэм якъыхэхын фэгъэзэгъэ комиссием иIофшIэн ригъэжьагъ.

Мы аужырэ илъэсхэр пштэмэ, Адыгеим имэкъумэщ хъызмэт хэхъоныгъэхэр зэришIыгъэхэр нафэ, мы лъэныкъом щылажьэхэрэм IэпыIэгъу афэхъугъэныр, ягумэкIыгъохэр зэхэшIэгъэныр республикэм ипащэхэм пшъэрылъ шъхьаIэу зыфагъэуцужьы. ЕзыгъэжьэгъэкIэ фермерхэм ыкIи былымхъунымкIэ унэе фермэхэм IэпыIэгъу афэхъугъэным пае 2012-рэ илъэсым къыщегъэжьагъэу гухэлъ гъэнэфагъэ зиIэ ведомственнэ программэхэм тишъолъыр Iоф щашIэ. Ащ ишIуагъэкIэ илъэси 2-м къыкIоцI езыгъэжьэгъэкIэ фермер 45-мэ ыкIи былымхъунымкIэ мэкъумэщ хъызмэтшIапIэ 16-мэ грантхэр афатIупщыгъэх. БлэкIыгъэ илъэс закъор пштэмэ, езыгъэжьэгъэкIэ фермерхэм ахъщэ IэпыIэгъоу аратыгъэр сомэ миллион 30-м нэсыгъ, ащ щыщэу миллион 24,3-р федеральнэ гупчэм, миллиони 5,7-р республикэ бюджетхэм къахахыгъэх. БылымхъунымкIэ унэе фермэхэм заушъомбгъуным пае грантэу аратыгъэр сомэ миллион 29,5-рэ фэдиз мэхъу, ащ щыщэу сомэ миллион 20-р федеральнэ министерствэм, адрэ къанэрэр Адыгеим ибюджет къатIупщыгъэх.

Грант зэратыгъэ фермер пэпчъ ихъызмэтшIапIэ зыригъэушъомбгъун, ищыкIэгъэ техникэр, былымхэр, чэтхэр, чIыгъэшIухэр ыщэфынхэ амал иIагъ. Мыщ фэдэ къэралыгъо IэпыIэгъум ишIуагъэкIэ ежь фермерхэм хэхъоныгъэхэр зэрашIырэм, ашъхьэ зэраIыгъыжьырэм дакIоу, республикэм иэкономикэ зыпкъ итэу ыпэкIэ лъыкIотэнымкIэ ишIуагъэ къэкIо, джащ фэдэу хэбзэIахьхэр республикэ бюджетым рагъахьэх.

Грантэу мыгъэ аратыщтхэр зыпэIубгъэхьан плъэкIыщт лъэныкъохэр блэкIыгъэ илъэсхэм атекIырэп, былымхъуным ыкIи лэжьыгъэм икъэгъэкIын ахэр афытегъэпсыхьагъэх. ГущыIэм пае, Кощхьаблэ районым къикIыгъэ Къушъхьэ Рэмэзан грантыр къызыратыкIэ натрыфым икъэгъэкIын ыкIи ащ иIугъэкIын пэIуигъэхьанэу егъэнафэ. Ащ пае фермерым трактор, культиватор, зэрэпхъэщт ыкIи лэжьыгъэр зэрэзэрищэщт транспортыр ищыкIэгъэщтых.

ЕзыгъэжьэгъэкIэ фермерхэм ыкIи былымхъунымкIэ унэе фермэхэм IэпыIэгъу афэхъугъэным пае 2012-рэ илъэсым къыщегъэжьагъэу гухэлъ гъэнэфагъэ зиIэ ведомственнэ программэхэм тишъолъыр Iоф щашIэ.

Мы предпринимательхэм грантхэр атефэмэ унашъо зышIыщтыр ыпшъэкIэ зигугъу къэтшIыгъэ комиссиеу республикэм щызэхащагъэр ары. Ахъщэ IэпыIэгъур нахь зищыкIэгъэ ыкIи зытефэрэ кандидатхэр къахахыщтых, а Iофыгъом яшъыпкъэу къекIолIэщтых. Сыда пIомэ блэкIыгъэ илъэсхэм ащ фэдэ грант зыIэкIэхьагъэхэм ащыщхэм япшъэрылъхэр зэрифэшъуашэу агъэцэкIагъэхэп, мы лъэныкъомкIэ къэралыгъор зыгъапцIэ зышIоигъохэм япчъагъи хэпшыкIэу хэхъуагъ. Программэр загъэцакIэрэм къыщегъэжьагъэу хэбзэгъэуцугъэм димыштэу грантхэр къаIызыхыгъэхэм алъэныкъокIэ уголовнэ Iофи 3 къызэIуахыгъ. Ащ къыхэкIыкIэ кандидатхэр къахахы зыхъукIэ шъыпкъагъэ ыкIи пытагъэ хэлъэу, общественностым ишIэ хэлъэу комиссием хэтхэр Iофым къекIолIэщтых.

Ащ фэдэ пшъэрылъ къафигъэуцугъ Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу КъумпIыл Мурат кандидатхэм якъыхэхын фэгъэзэгъэ комиссием изэхэсыгъо къыщыгущыIэзэ.

— Грантхэр зэттыщтхэм якъыхахын хэбзэгъэуцугъэм диштэу зэхэтщын, ащ дакIоу гумэкIыгъо къызпыкIырэ IофыгъохэмцIыфхэр атегущыIэнхэ, нэужым унэшъо тэрэз тшIын фае, — къыIуагъ АР-м и Правительствэ и Тхьаматэ.

БлэкIыгъэ илъэсхэм программэр зэрагъэцэкIагъэр къыдэлъытагъэу уплъэкIун тедзэхэр зэхащэнхэ гухэлъ зэряIэр къыхигъэщыгъ АР-м мэкъу-мэщымкIэ иминистрэу Юрий Петровым. Ащ къызэриIуагъэмкIэ, езыгъэжьэгъэкIэ фермерхэм аратыгъэ грантыр зы илъэсым, былымхъунымкIэ унэе фермэхэм илъэс 1,5-м къакIоцI агъэфедэнхэ фае. Министрэм къызэрэхигъэщыгъэмкIэ, былымышъхьэхэм япчъагъэ хэзыгъахъо зышIоигъохэм ахэр республикэм къыщамыщэфэу, нэмыкI чIыпIэхэм ащызэрагъэгъотын фае, джащ фэдэу нэмыкI IофшIэпIэ чIыпIэ уIутын уфитыщтэп.

Программэм игъэцэкIэн къыдыхэлъытагъэу езыгъэжьэгъэкIэ фермерхэм мы илъэсым сомэ миллион 21,7-рэ, былымхъуным фэгъэзагъэхэм сомэ миллион 22,7-рэ афатIупщыщт. Ахэр федеральнэ ыкIи республикэ бюджетхэм къахахыщт.

2014-рэ илъэсым грант къаIызыхы зышIоигъохэм япчъагъэ бэ, ау ахэм зэкIэми ар аIэкIэхьащтэп, шапхъэу щыIэхэм зы лъэныкъо горэ адимыштэ зыхъукIэ, ятхылъхэр афызэкIагъэкIожьыщт.

(Тикорр.).

КУЛЬТУРЭМ И ИЛЪЭС МАКІО

Зэгъунэгъухэм лъытэнырэ зэфашІы

Лъэпкъхэр зэфэзыщэрэ Іофтхьабзэхэм уахэлажьэ зыхъукІэ, щыІэныгъэм зэхьокІыныгъэу фэхъурэмэ нахь куоу унаІэ атеодзэ. Пшызэ къэралыгъо Академическэ къэзэкъ хорым иконцертэу Мыекъуапэ щыкІуагъэр Европэм икультурэ ишэпхъэ лъагэмэ адештэ. Артистхэм къаІогъэ орэдхэр, къашъоу къашІыгъэхэр пэсэрэ лъэхъаным къыпкъырыкІыхэзэ, тинепэрэ щыІакІэ ІупкІэу «къыщэгущыІэх».

Урысыем, Украинэм, Адыгеим янароднэ артистэу, медалэу «Адыгеим и ЩытхъузехьэрГ» къызыфагъэшъошагъэу, къэзэкъ хорым ихудожественнэ пащэу, композиторэу Виктор Захарченкэм зэрищэгъэ пчыхьэзэхахьэм республикэм икъэлэ шъхьаІэ щыпсэурэмэ ямызакъоу, Шытхьэлэ, Теуцожь, Мыекъопэ, Кощхьэблэ, Джэджэ районхэм, нэмыкІхэм къарыкІыгъэхэр щытлъэгъугъэх.

(ИкІэух я 12-рэ н. ит).

Мыекъуапэ имэфэкІ хагъэунэфыкІыщт

Іоныгъом и 19 — 20-м Адыгеим икъэлэ шъхьаІэ имэфэкІ хагъэунэфыкІыщт. Ащ изэхэщакІохэм илъэс къэс программэм нахь зырагъэушъомбгъу, мыгъи къэлэдэсхэм афагъэхьазырыгъэр бэ, арышъ, мы мафэхэр Іофтхьэбзэ зэфэшъхьафхэмкІэ баищтых. Къэлэ гупчэр ары нахьыбэр зыщыкІощтыр.

Къалэм имэфэкІ фэгъэхьыгъэ Іофтхьабзэхэр Іоныгъом и 19-м, бэрэскэшхо мафэм, рагъэжьэщтых. А мафэм шъоум и Урысые фестиваль къэлэ паркым щыкІощт, къашъохэмрэ джэгукІэ зэфэшъхьафхэмрэкІэ аухыщт. КъыкІэлъыкІорэ мафэр, Іоныгъом и 20-р, хабзэ зэрэхъугъэу, ермэлыкъкІэ къызэІуахыщт. Ар урамэу Советскэм щыкІощт. Мэкъумэщ хъызмэтым щылажьэхэрэм япродукций ащ нахьыбэу къыращэлІэщтыр.

Спортыр зикІасэхэр футбол цІыкІум еплъынхэ алъэкІыщт. Мыекъуапэ икомандэ зэфэшъхьафхэр, ветеранхэм зэхащагъэхэр зэдешІэщтых. КІэлэцІыкІоу спортыр зикІасэхэм яфестивалэу «Мы будущее Майкопа!» зыфиІорэр Лениным ыцІэ зыхьырэ гупчэм щыкІощт. Шахматхэр, шашкэхэр зикІасэхэри мы мафэм зэнэкъокъущтых. Урамэу Советскэм къыщыублагъэу къэлэ паркым нэсэу, урамэу Краснооктябрьскэм къэгъэлъэгъонхэр ащызэхащэщтых.

Джащ фэдэу къалэм ичІыпІэ зэфэшъхьафхэм цІыф ІэпэІасэхэм ашІыгъэ ІэпэщысэхэмГ якъэгъэлъэгъонхэр, зэнэкъокъухэр, фестивальхэр ащызэхащэщтых. ЩэджэгъоужымГ кІэлэцІыкІухэр зэрэзэращэхэрэ курэжъыехэмрэ лъэкъуищ зыкІэт кушъхьэфэчъэ цІыкІухэмрэ урамэу Краснооктябрьскэм къыращэщтых. Ахэр ны-тыхэм гъэшІэгъонэу якІи ямышІыкІэу агъэкІэрэкІэщтых. Ащ нэужым студиеу «Пластилин» зыфиІорэм иконцерт къэлэ паркым дэт фонтанэу «Медведи» зыфиІорэм дэжь щыкІощт, къэшъокІо ансамблэхэу «Казачата»-рэ» «Мыекъуапэ инэфылъэхэмрэ» парк дэхьагъум концерт къыщатыщт.

Пчыхьэм сыхьатыр 7-м жьы зэрыт шарышхор Лениным ыцІэ зыхьырэ гупчэм тырагъэбыбыкІыщт. Ащ нэужым, сыхьатыр 9-м ыныкъом, Адыгеим иорэдыІохэр зыхэлэжьэщтхэ мэфэкІ программэу «Мой Майкоп — жемчужина Кавказа» зыфиІорэр рагъэжьэщт. Ари гупчэр ары зыщыкІощтыр. ЖъогъотопкІэ мэфэкІыр зэфашІыжьыщт.

ХЪУТ Нэфсэт.

Кандидатхэм хэдзынхэмкІэ яфондхэм ахъщэу къарыхьагъэмрэ агъэкІодыгъэмрэ афэгъэхьыгъэ къэбархэр (Урысыем и Сбербанк икъэбархэм атетэу)

Тэхъутэмыкъое районымкІэ зы мандат зиІэ хэдзыпІэ коеу N 23-мкІэ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутат ихэдзын тедзэхэр

2014-рэ илъэсым Іоныгъом и 8-м ехъулІэу

N п/п	Кандидатым ылъэкъуацІ, ыцІ, ятацІ	ПстэумкІи хэдзынхэмкІэ фондым ахъщэу къихьагъэр, сомэ	ХэдзынхэмкІэ фондым имылъкоу зэрагъэгъэзэжьыгъэр, сомэ Рагъэгъэзэжьыныр къызыхэкІыгъэр	ХэдзынхэмкІэ фондым имылъкоу хэдзын Іофтхьабзэхэм апэІухьагъэр, сомэ	Счетым къинэжьыгъэр, сомэ
1	Александров Валерий Алексей ыкъор	310	0	300	10
3	КъэлэкъутэкъоТимур Александр ыкъор	31000	0	30000	1000
4	Къэлэкъутэкъо Казбек Батмызэ ыкъор	84440	0	84057	383
6	Рублев Владимир Сергей ыкъор	260	0	250	10
7	Шаев Вадим Алексей ыкъор	0	0	0	0
	ПстэумкІи:	116010	0	114607	1403

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкІэ и Гупчэ комиссие и Тхьаматэу Н. А. СЭМЭГУ

ПЕНСИЕХЭМКІЭ ФОНДЫМ КЪЕТЫ

Игъом ыкІи икъоу...

БлэкІыгъэ шышъхьэІу мазэм УФ-м ПенсиехэмкІэ ифонд и Къутамэу АР-м щыІэм пенсиехэм ыкІи социальнэ тын зэфэшъхьафхэм ягъэпсыни, якъэлъытэжьыни, ятыни игъом ыкІи икъоу щагъэцэкІагъэх.

ЗэкІэмкІи нэбгырэ 123149-рэ АдыгеимкІэ къызэратырэр, ар республикэм исым ипроцент 27,7-рэ. ШышъхьэІу мазэм ахэм афатІупщыгъэр пстэумкІи сомэ миллиардрэ миллион 319-рэ мэхъу.

Ащ нэмыкІэу, шышъхьэІу мазэм зипенсие къыхэхъон фаехэм икІэрыкІэу къафалъытэжьыгъ ыкІи ащ фэдэу ІофшІапІэхэм джыри аІутхэу Адыгеим щыпсэурэ пенсионер 30604-мэ ар къыхэхъуагъэу къаратыгъ. ГурытымкІэ къэлъытагъэу ахэм къафакІорэр соми 138-кІэ нахьыбэ хъугъэ. Илъэсым къыкІоцІ тІогъогогъо пенсиехэр къаІэтыгъэх. Мэзаем и 1-м процентиГ 6,5-рэ, мэлылъфэгъум и 1-м процент 1,7-рэ къахэхъуагъ, социальнэ пенсиехэр процент 17,1-кІэ нахьыбэ къашІыгъэх. НэмыкІэу мазэ къэс атырэ ахъщэр къызыфакІохэрэм, ветеранхэм, сэкъатныгъэ зиІэхэм, радиацием иягъэ зэригъэкІыгъэхэм, Советскэ Союзым, Социалистическэ ІофшІэным ялІыхъужъхэм, нэмыкІхэм ахъщэу къафакІорэр мэлылъфэгъум и 1-м проценти 5-кІэ къафаІэтыгъ.

Апшъэрэ еджэпІитІум нэбгырэ 20 ачІэхьагъ

Украинэм зэо зэпэуцужьэу къитэджагъэм ыпкъ къикІыкІэ зышъхьэ къизыхыжьыгъэхэм ащыщэу ныбжьыкІэ нэбгырэ 20 республикэм иапшъэрэ еджапІэхэм ачІэхьагъ. Бюджет шІыкІэм тетэу ахэр еджэщтых.

Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетым иприемнэ комиссие къызэрэщытаІуагъэмкІэ, 2014-рэ илъэсым Украинэм зышъхьэ къизыхыжьыгъэ унагъохэм къарыкІыгъэ нэбгыри 8 мы апшъэрэ еджапІэм чІэхьагъ.

Адыгэ къэралыгъо университетыр пштэмэ, бюджет шІыкІэм тетэу нэбгырэ 12 щеджэнэу чІэхьагъ. Урысые Федерацием гъэсэныгъэмрэ шІэныгъэмрэкІэ и Министерствэ квотэу къытыгъэм диштэу Къырым къикІыгъэ нэбгырэ 20-м мы апшъэрэ еджапІэм чІэхьан амал яІагъ, ау ар къызыфэзгъэфедагъэр зы нэбгыр ныІэп. Ащ къыхэкІыкІэ федеральнэ ведомствэм ишІэ хэлъэу бюджет чІыпІэхэр зышъхьэ къезыхыжьыжьыгъэхэм аратыгъэх. Адыгэ къэралыгъо университетым хьисапымрэ компьютер технологиехэмрэкІэ ифакультет нэбгырифГ, филологиемкІэ факультетым зы нэбгырэ, рекламэмрэ общественностым зэпхыныгъэ дыряІэнымрэкІэ факультетым нэбгырипІ, ІэкІыб къэралыгъуабзэхэмкІэ факультетым студентитІу непэрэ мафэм ащеджэх. Джащ фэдэу юридическэ факультетым коммерческэ шІыкІэм тетэу щеджэнэу зы нэбгырэ чІэхьагъ.

АКъУ-м иприемнэ комиссие къызэрэщытаІуагъэмкІэ, Іоныгъом и 15-м къыщегъэжьагъэу и 20-м нэс Украинэм къикІыжьыгъэ ныбжьыкІэхэр джыри апшъэрэ еджапІэм чІэхьанхэ амал яІэщт, ахэм ушэтынхэр арагъэкІущтых. Къэнэгъэ чІыпІэ нэкІхэр зыубыты зышІоигъо нэбгырищымэ лъэІу тхылъхэр къахьыгъэх. ІэкІыб къэралхэм къарыкІырэ студентхэм афэдэу, нахь псынкІэу ушэтынхэр ахэм арагъэтыщтых.

ПІАТІЫКЪО Анет.

ФИЗКУЛЬТУРЭМРЭ ЩЫІЭНЫГЪЭМРЭ

ГТО-м ишапхъэхэр атыщтых

Илъэс 16 — 60 зыныбжьхэм Іоныгъом и 30-м яспорт ухьазырыныгъэ аупльэкІунымкІэ амалышІухэр яІэщтых. ГТО-м ишапхъэхэр рагъэкІунхэмкІэ спорт зэнэкъокъухэр Мыекъуапэ щыкІощтых.

ІофшІэным, хэгъэгум икъэухъумэн афэхьазырынхэм фэшІ спорт зэнэкъокъухэр зэхащэщтых. Адыгэ Республикэм физкультурэмкІэ ыкІи спортымкІэ и Комитет итхьаматэу Хьасанэкъо Муратрэ Мыекъуапэ иадминистрацие ипащэу Александр НаролинымрэГ зэзэгъыныгъэу зэдашІыгъэм къыщеІо ГТО-м епхыгъэу спорт зэІукІэгъухэр зэрэзэхащэщтхэр.

Зэнэкъокъухэм ахэлажьэхэрэр къэлъэщтых, гимнастикэм яухьазырыныгъэ къыщагъэлъэгъощт, гранатэр адзыщт, спорт щэрыонымкІэ яІэпэІэсэныгъэ аупльэкІущт, атлетикэ онтэгъум хэхьэрэ шІыкІэхэр къагъэлъэгъощтых, гущыІэм пае, гирыр аІэтыщт.

Адыгэ Республикэм физкультурэмкІэ ыкІи спортымкІэ и Комитет иотдел ипащэу Ирина Манченкэм къызэриІуагъэмкІэ, 2015-рэ илъэсым къыщегъэжьагъэу ГТО-м ишапхъэхэр зэкІэ еджапІэхэм ащатыщтых. Я 10 — 11-рэ классхэм арысхэм «ГТО-м идышъэ медаль» зыфиІорэр къахьынымкІэ см 230-рэ икІыхьагъэу къэлъэнхэ фае. ГТО-м ишапхъэхэм ягъэцэкІэн фэгъэхьыгъэ зэІукІэгъухэр 2016-рэ илъэсым къыщыублагъэу ІофшІапІэхэм ащызэхащэщтых.

2017-рэ илъэсым ГТО-м ишапхъэхэр игъэкъугъэнхэмкІэ хэгъэгум Іофтхьабзэ хэхыгъэхэр щызэрахьащтых.

САХЬИДЭКЪО Нурбый.

ФЕДЕРАЛЬНЭ ЫКИ РЕСПУБЛИКЭ ПРОГРАММЭХЭМ ЯГЪЭЦЭКIЭН

Мэкъумэщ хъызмэтым зыфагъэзагъ

2012-рэ илъэсым къыщегъэжьагъэу хэушъхьафыкlыгъэ программэхэм Iоф ашlэ. Езыгъэжьэгъэкlэ фермерхэм ыкlи ыпэкlэ былымхъуным пылъыгъэхэм Iэпыlэгъу ахэр афэхъух. Мы программэхэм яшlуагъэкlэ фермер хъызмэтшlапlэу республикэм къыщызэlуахыхэрэм япчъагъэ зэхапшlэу хэхъо. Ахэр алъэ теуцонхэмкlэ, хэхъоныгъэхэр ашlынхэмкlэ грантхэм яшlогъэшхо къэкlо.

Езыгъэжьэгъэкlэ фермерхэм Iэпыlэгъу афэхъугъэнымкlэ программэм къыдыхэлъытагъэх грантхэр ыкlи зэтыгъо ахъщэ Iэпыlэгъухэр. Гущыlэм пае, 2012-рэ илъэсым мы программэм игъэцэкlэн сомэ миллион 30,6-рэ пэlуагъэхьагъ, ащ щыщэу сомэ миллион 25,1-р федеральнэ ыкlи сомэ миллиони 5,5-р республикэ бюджетхэм къарыкlыгъэх. А илъэсым грантыр зэратыгъэ нэбгырэ 22-мэ ахэт Шэуджэн районым щыщэу Аулъэ Долэ иунагъо. Ахъщэу къаратыгъэр зэрагъэфедагъэр, хэхъоныгъэу ашlыгъэхэр нэрылъэгъу тфэхъугъэх. Губгъо Iофшlэнхэр анахьэу зезыгъакlоу Долэ ыкъоу Аслъан гущыlэгъу тыфэхъугъ. Ащ къызэрэтфиlотагъэмкlэ, яунагъокlэ къатефэгъэ чlыгу Iахьэу гектар 12 хъурэр къызаратыжьым, ар алэжьынэу фежьэгъагъэх, ау афызэпымыгъэфэ зэхъум, бэджэндэу атыгъагъ. Улъаlозэ, зыгорэм итехникэкlэ чlыгур улэжьыныр Iэшlэхэу щытэп, ахъщэшхо зэрэпыкlуадэрэм имызакъоу, чэзыур къыбнэмысэу бэрэ уежэн фае мэхъу. Техникэм ежэзэ ом изытет къызэlыхьэти, губгъо Iофшlэнхэр игъом агъэцэкlэнхэ зэрамылъэкlыщтыгъэр Аслъан дэгъоу ыгу къэкlыжьы.

— *Мыщ фэдэ программэ зэрэщыlэр зызэхэтэхым, тыхэлэжьэнэу итхъухьагъ,* — къытфеlуатэ тигущыlэгъу. — *Ищыкlэгъэщт тхылъхэр дгъэхьазырхи, АР-м мэкъу-мэщымкlэ и Министерствэ щызэхащэгъэ комиссием етхылlагъэх, гухэлъэу тиlэхэр афэтlотагъэх. Зэнэкъокъум тыпхырыкlыгъэу зызэхэтэхым тыгушlуагъ ыкlи тишъыпкъэу мэкъумэщ хъызмэтым зыфэдгъэзагъ.*

Шапхъэу щыlэхэм къызэрэдалъытэрэмкlэ, езыгъэжьэгъэкlэ фермерхэм къафатlупщырэ ахъщэ Iэпыlэгъумкlэ мэкъумэщ мэхьанэ зиlэ чlыгу Iахьхэр, техникэ зэфэшъхьафхэр, чылапхъэхэр, чlыгъэшlухэр, былымышъхьэ зэфэшъхьафхэр зэрагъэгъотынхэу амал яl. Джащ фэдэу мылъкоу къаlэкlахьэрэмкlэ мэкъумэщ продукциер зыщыпlыгъын, къызыщыдэбгъэкlын плъэкlыщт псэуалъэхэр къэпщэфынхэ, зищыкlагъэм гъэцэкlэжьынхэр епшlылlэнхэ плъэкlыщт.

Аулъэ Долэ къыфатlупщыгъэ ахъщэр шапхъэхэм къызэрэдалъытэу ыгъэфедагъ. Федеральнэ ыкlи республикэ бюджетхэм ащыщэу сомэ миллионрэ ныкъорэ ащ исчет къыфырагъэхьагъ, зэтыгъо Iэпыlэгъоу сомэ мин 250-рэ къыратыгъ. Джащ фэдэу ежь иахъщэ техъогъэ процент 30-ри зэрифэшъуашэу ыгъэфедагъ. Зэкlэмкlи фермер хъызмэтшlапlэр къызэlузыхыгъэ Аулъэ Долэ сомэ миллиони 2-рэ мин 500-рэ ыгъэфедагъ. Тракторэу «МТЗ-82-рэ» зыфиlорэм фэдэ къыщэфыгъ, чlыгур зэрижъощт, зэриулъэшъоущт ыкlи нэмыкl губгъо Iофшlэнхэр зэришlэщтхэр зэригъэгъотыгъэх. Илъэсым къыкlоцl къыфатlупщыгъэ ахъщэр ыгъэфедагъ. Техникэу къыщэфыгъэм имызакъоу ищыкlэгъэщт чылэпхъэ зэфэшъхьафхэр, лэжьыгъэхэм зэряшlушlэщт чlыгъэшlухэр зэригъэгъотыгъэх.

Езыгъэжьэгъэкlэ фермерхэм ахъщэу къафатlупщырэр зэрагъэфедэрэм министерствэм гъунэ лъефы, занкlэу ар къарамытэу «Россельхозбанкым» къыщызэlуахыгъэ счетым къырагъахьэ.

— *Тракторыр къэтщэфын зэхъум, апэ АР-м мэкъу-мэщымкlэ и Министерствэ тхылъхэр Iэкlэдгъэхьагъэх. Уасэу иlэм елъытыгъэу банкым тхыгъэ фагъэхьи, техникэм ыуасэ ащ къытlупщыгъ. Нэужым тракторыр къызэрэтщэфыгъэр къэзыушыхьатырэ тхылъхэр министерствэм къыфэтхьыжьыгъэх,* — еlо Аслъан.

— *Техникэ тиlэ зэхъум тылэжьырэ чlыгум хэдгъэхъонэу итхъухьагъ. Администрацием бэджэндэу гектар 17 къыlытхыгъ, ащ нэмыкlэу цlыфхэм ячlыгу Iахьхэр тылэжьэу едгъэжьагъ. Грантым ишlуагъэкlэ ыпэкlэ тызыхэтыгъэ гумэкlыгъохэм тахэтыжьэп, зыми темыжэу тэ титехникэкlэ губгъо Iофшlэнхэр тэгъэцакlэх. Iэпыlэгъу зищыкlагъэхэми тишlуагъэ ятэгъэкlы.*

Непэрэ мафэм зэкlэмкlи Аулъэмэ яунагъо гектар 40-м ехъу чlыгу елэжьы. Ащ щыщэу мыгъэ хьэ гектар 18 ялагъ. Ар игъом Iуахыжьыгъ, ау зэрэщыгугъыгъэхэу лэжьыгъэ дэгъу къырахыгъэп, мыгъэ оялэу зэрэщытыгъэм иягъэ кэкlуагъ. Гурытымкlэ зы гектарым центнер 28-рэ ныlэп къытыгъэр. Коц гектари 10-у ялагъэм гурытымкlэ зы гектарым центнер 45-рэ къырахыгъ.

Тыгъэгъэзэ гектар 12-м щыщэу псыхъохэр къызыдэкlым гектари 9-м псыр атетыгъ ыкlи нахьыбэр ыгъэкlодыгъ. Гектарищэу псыр къызынэмысыгъэр Iуахыжьыгъах ыкlи гурытымкlэ гектар пэпчъ центнер 24-рэ къырахыгъ.

Мыгъэ лэжьыгъэу Iуахыжьыгъэр зэкlэ ащагъ, кlахыгъэмкlэ бжьыхьасэхэм япхъын зыфагъэхьазыры, чlыгур ажъожьы, чылапхъэхэр зэрагъэгъотых.

Аулъэ Долэ къыфатlупщыгъэ ахъщэр илъэсым къыкlоцl ыгъэфедагъ. Шапхъэхэм къызэрэдалъытэрэмкlэ, къызэlуихыгъэ хъызмэтшlапlэм илъэситфырэ Iоф ригъэшlэн фае, ау а уахътэр тешlэми мы Iофыр ыгъэтlылъыжьыщтэп. Хэхъоныгъэхэр зэришlыщтхэм езыгъэжьэгъэкlэ фермерыр пылъ.

ПIАТIЫКЪО Анет.

Сурэтыр итыр: **Аулъэ Аслъан.**

КЪОДЖЭ ЩЫIАКI

Iофым ыгъэпшъырэп

Светланэ исэнэхьаткlэ культурэм иlофышl, Нэтыхъое къоджэ тхылъеджапlэм иlэшъхьэтет. Илlакъокlэ Натхъомэ ащыщ, Афыпсыпэ къыщыхъугъ, щапlугъ, гурыт еджапlэр къыщиухыгъ. Ицlыкlугъом къыщегъэжьагъэу ыгукlэ культурэр икlэсагъ. Адыгэ культурэм иlахь хилъхьэ шlоигъуагъ.

Игухэлъи къыдэхъугъ, икlэсэ сэнэхьатыр ыlэ къыригъэхьагъ, икъоджэ гупсэу Афыпсыпэ Iоф щишlэу ыублагъ. Ау зы илъэс нахь мыщ щишlэнэу хъугъэп, культурэмкlэ район гъэlорышlапlэм ипащэ къеджи, Теуцожь районым ит къуаджэу (а лъэхъаным районитlур зэхэтыгъ) Пщыкъуйхьаблэ культурэм и Унэу дэтым ыгъакlо зэрэшlоигъор къыриlуагъ. Унэм изытет зэрэдэим, ыцlэ еплlонэу Iофшlагъэ гори зэримылъэм щигъэгъозагъ. А лъэхъаным культурэмкlэ районым игъэlорышlапlэ ипэщагъэр Любовь Сердюковар арыгъэ. Нэбгыритlур псынкlэу зэгурыlуагъ. Пщыкъуйхьаблэ Светэ кlуагъэ, культурэм и Унэ зэригъэлъэгъугъ ыкlи иlофшlэн ригъэжьагъ.

Унэр аригъэгъэцэкlэжьыгъ, музыкэмкlэ ищыкlэгъэ Iэмэпсымэхэр аригъэгъотыгъ. Светланэ къэчэфыгъ, ыкlуачlэ къыхэхьуагъ, елбэтэу Iофшlэнхэм заритыгъ, гъусэхэри къыфэхъугъэх. Къуаджэм пщынауи, пхъэкlычауи, сырынапщи дэсэу къычlэкlыгъ. Ахэр культурэм и Унэ къыригъэблэгъагъэх, ансамблэ зэхищэ зэрэшlоигъор ариlуагъ. Шапсыгъэ пшъэшъэ ныбжьыкlэр къуаджэм зэрэфэгумэкlырэр адрэхэм къагурыlуагъ, къезэгъыгъэх. Iофшlэнхэр къызэкlэблагъэх, охътэ кlэкlым къыкlоцl къэшъокlо ансамблэ зэхащагъ. Ащ нэбгырэ 28-рэ хэтыгъ. Ижьырэ адыгэ орэдыжъхэр къаlонымкlэ адыгэ пщынэр, пхъэкlычэр, сырынэр, Iупэпщынэр агъэфедэщтыгъэх. Концертхэр къуаджэм къыщатхэу аублагъ, ащи шlокlыгъэх, район зэнэкъокъухэм ахэлэжьэнхэу рахъухьагъ. Зэнэкъокъухэм коллективым гъэхъагъэхэр ащешlых, хагъэунэфыкlырэ чlыпlэхэр къащехых. Джащ тетэу Светланэ, илъэсищэ Пщыкъуйхьаблэ культурэм и Унэ Iоф зыщишlэгъэ уж, Нэтыхъуае агъакlо. Клубэу мыщ дэтым изытет дэигъэ, культурэм ехьылlагъэу зы Iоф гори щагъэцакlэщтыгъэп, щыбгъэцэкlэнэу амал гори щылагъэп. Иlофшlэнхэр ригъэжьэгъэ къодыеу, къоджэдэсхэр къызэрэкlэлъэlугъэхэм теткlэ, Афыпсыпэ ащэжьы.

Афыпсыпэ культурэм и Унэ Светэ лъэпкъ театрэм икружок щызэхещэ, драматург зэфэшъхьафхэм атхыгъэхэм атехыгъэу спектаклэхэр егъэуцух. Бэ темышlагъэу ятlонэрэу Нэтыхъуае агъэкlожьы, культурэм и Унэ пащэ фашlы. Илъэс 17 Хьахъурэтэ (Натхъо) Светланэ а Iэнатlэр зэрихьагъ, Iоф ышlэзэ еджагъ. Краснодар дэт культпросветучилищым театрэмкlэ иотделение, искусствэхэм яуниверситетэу Москва дэтым итеатральнэ отделение къыухыгъэх. Джы илъэс 24-рэ хъугъэу Нэтыхъуае дэт тхылъеджапlэм ипащ. Ышlэрэм лъэшэу егугъу сыдигъуи. Тапэкlэ щыlэми амышlэщтыгъэ Нэтыхъое къоджэ тхылъеджапlэм охътэ кlэкlым къыкlоцl пэрытныгъэр ыубытыгъ. Хэкум, Урысые Федерацием ящытхъу тхылъхэр, медальхэр къыфагъэшъуашэх. Культурэм изэфэсхэу Мыекъуапэ ыкlи Краснодар ащыlагъэхэм ахэлажьэ, къащэгущыlэ, шlухьафтынхэр къыратых.

Нэтыхъуае пэмычыжьэу поселкэу Отраднэр щыс, мыщ гурыт еджапlэ дэт. Нэтыхъуаерэ Отраднэмрэ, зы псэупlэ фэдэх, Iофшlэныбэ зэдагъэцакlэ. Кlэлэегъаджэхэмрэ еджакlохэмрэ зэпхыныгъэ дэгъу адыриl, ахэр бэрэ тхылъеджапlэм къычlэхьэх. Аныбжь къыдилъытэзэ, тхылъэу зэджэщтхэр еджакlомэ Светланэ къафыхехы, докладхэр атхынхэмкlэ Iэпыlэгъу афэхъу, зыфэехэ литературэр аlэкlегъахьэ.

Илъэс къэс тхылъ пчъагъэу тхылъеджапlэм чlэлъым хэхъо. Адыгэ лъэпкъ культурэм ехьылlагъэхэм еджакlохэр нахьыбэу кlэкlэупчlэх. Светланэ къуаджэм итарихъ ехьылlагъэу бэ материалэу ыугъои ытхыгъэр. Хэти зыфэе материалыр тхылъеджапlэм щигъотыщт. Ныбжьыкlэхэмкlэ ишlогъэшхо къэкlо нахьыжъхэм ахэр аlуагъакlэхэзэ пчыхьэзэхахьэхэр зэрэзэхащэхэрэм: гущыlэгъу зэфэхъух, упчlэ-джэуапхэр щекlокlых, къоджэ тарихъыр нахь куоу зэрагъашlэ.

Нэтыхъое тхылъеджапlэмрэ Отраднэ гурыт еджапlэм иеджакlохэмрэ икlэлэегъаджэхэмрэ гъусэныгъэ-зэпхыныгъэ пытэ зэдыряl.

Шlуагъэ къэзытырэ Iофтхьабзэу Светланэ зэхищэхэрэм ащыщых адыгэ шэн-зэхэтыкlэхэм яхьылlагъэхэр. Ахэм ащыщых: «Хэтым уфэд, сыдым уфэд, адыгэ пшъашъ?», «Хьатраммэ я Пакъ — хэт ар?» зыфиlохэрэр. Тапэкlэ адыгэ пшъашъэхэм шэн-зекlокlэ дахэу ахэлъыгъэхэм, зызэрафапэщтыгъэм, цlыф куп хахьэхэмэ Iэдэбныгъэу ахэлъыгъэм, нахьыжъхэм зэрафыщытыгъэхэм ахэр афэгъэхьыгъэх. Къуаджэм итарихъ бэшlагъэу Iоф дешlэ.

Зэрагъэунэфыгъэмкlэ, Нэтыхъуае илъэс 2525-рэ фэдиз ыныбжь. Къоджэ цlыкlум усэкlо пчъагъэ къыдэкlыгъ: Меркицкэ Рэщыд, Натхъо Долэтхъан. Натхъо Къадыр Нэтыхъуае щыщ, Америкэм щэпсэу, тхылъхэр етхых, Хьалыщ Сэфэрбый, Меркицкэ Ибрахьимэ тхылъ къыдагъэкlыгъ. Хэгъэгу зэошхом итемэ Светланэ нэплъэгъум ригъэкlырэп. Къуаджэм щыщ бзылъфыгъитlу заом хэлэжьагъ: Хьахъурэтэ Симэрэ Тыкъо Мерэмрэ. Равенсбрюк игъэрыгъэу Хьахъурэтэ Симэ фэгъэхьыгъагъ «Бессмертная юность» зыфиlорэ тхылъ къэгъэлъэгъонэу тхылъеджапlэм зэхищэгъагъэр.

2011-рэ илъэсым зэнэкъокъоу «Къоджэ анахь тхылъеджэпlэ дэгъу» зыфиlорэр республикэм щызэхащэгъагъ. Ащ апэрэ чlыпlэр Светланэ къыщыфагъэшъошагъ, шlухьафтыну сомэ мин 50 къыщыратыгъ.

ХЪУЩТ Щэбан.

Зэгъунэгъухэм лъытэныгъэ зэфашІы

(ИкІэух. Я 2-рэ н. къыщежьэ).

— Культурэм и Илъэс Урысыем щэкІо, — къыІуагъ Виктор Захарченкэм. — Хэгъэгум ищыІакІэ нахьышІу шІыгъэным тыхэлажьэ. Къэзэкъ хорыр Европэм, Америкэм, Азием яхэгъэгухэм ащыІагъ. Тыдэ тыкІуагъэми, дэгъоу къытпэгъокІыгъэх. Щытхъоу къэтхьыгъэм изакъоп тызыгъэгушІорэр. Искусствэ гъэшІэгъонэу цІыфмэ зэрящыкІагъэр сыдигъуи тэлъэгъу. Адыгэ Республикэмрэ Краснодар краимрэ культурэмкІэ яІофышІэхэр зэлъэкІох, концерт-хэмкІэ зэхъожьых. Мыекъуапэ щыкІощт пчыхьэзэхахьэм тишъыпкъэу зыфэдгъэхьазырыгъ.

Ары. Москва, Кремлым, Санкт-Петербург изал анахь дэгъухэм къэзэкъ хорым иконцертхэр ащэкІох, артистхэр ІэгутеошхокІэ къагъэкІотэжьых. Арэу щытми, къэзэкъ хорым хэтхэм къызэрэтаІуагъэу, Мыекъуапэ къызыкІохэкІэ мыгумэкІыхэ альэкІырэп.

Адыгеим щыпсэурэмэ къэзэкъ хорыр агъэлъапІэ, лъэпкъ искусствэм осэ ин фашІы. Артистхэм Адыгэ Республикэм, Къэрэщэе-Щэрджэсым, Къэбэртэе-Бэлъкъарым, Дагъыстан, нэмыкІ шъолъырхэм ящытхъуцІэхэр афаусыгъэх. Кавказ шъолъырым зэкъошныгъэр щыгъэпытэгъэным къэзэкъ хорым иІахь зэрэхилъхьэрэр ащ къеушыхьаты.

Концертыр

Къэрэщэе-Щэрджэсым изаслуженнэ артистэу Аркадий Демидовым хорыр къыдежьыузэ, пчыхьэзэхахьэр къызэІуихыгъ. Олег Бондаренкэм, Елена Баковам, Виктор Сорокиным, Дмитрий Палучевым, нэмыкІхэм къыхадзэгъэ орэдхэр тыгу рихьыгъэх, залым чІэсхэр Іэгу афытеохэзэ, икІэрыкІэу къарагъэІожьхэу бэрэ къыхэкІыгъ.

МэщбэшІэ Исхьакъ игущыІэмэ атехыгъэу Нэхэе Аслъан ыусыгъэ «Ижъырэ орэдыр»

Адыгеим изаслуженнэ артистэу Владимир Заниздрэ къызыхедзэм, искусствэр зикІасэхэри дежъыугъэх. Ныр икІалэ ежэ, ау къэкІожьыщтми ышІэрэп. Ар гупшысэ шъхьаІэу орэдым щыпхырещы. Республикэ зэфэ-

шъхьафхэм язаслуженнэ артистэу Алибек Джанубаевыр шъонтырыпым теозэ, къашъор кІезыгъэщырэмэ ащыщ. Артистхэм псынкІэу узыІэпащэ, къашъор гъэшІэгъонэу къашІы.

Адыгэ къашъор

Композиторэу Нэхэе Аслъан ыусыгъэ адыгэ лъэпкъ мэкъамэхэм атехыгъэу «Налмэсым» ихудожественнэ пащэу Хъоджэе Аслъан ыгъэуцугъэ къашъор къэзэкъ хорым къышІыгъ. Артистхэр зэкІужьэу фэпагъэх, адыгэ шъуашэр къякІоу агъэпсын алъэкІыгъ.

В. Захарченкэм пчыхьэзэхахьэр къэбар гъэшІэгъонхэмкІэ къыгъэбаигъ. Нэхэе Аслъанрэ В. Захарченкэмрэ зэныбджэгъух. Хъоджэе Аслъан Пшызэ изаслуженнэ артист, къэзэкъ хорым икъэшъуакІоу щытыгъ. Адыгэ Республикэм культурэмкІэ иминистрэу Къулэ Мыхьамэт «Налмэсым» ипащэу зыщытым, къэзэкъ хорым ныбджэгъуныгъэ дыриІагъ.

— Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэ игуадзэу Наталья Широковар концертым чІэс, — къыІуагъ В. Захарченкэм.

— Ар культурэм и Илъэсэу Урысыем щыкІорэм фэгъэхьыгъэ купэу Адыгеим щызэхащагъэм ипащ. Ащ дакІоу, сигуапэу хэсэгъэунэфыкІы Адыгэ Республикэм ипрокурорэу Василий Пословскэр концертым зэрэчІэсыр.

Пчыхьэзэхахьэм къыщыгущыІагъэх Наталья Широковар, Къулэ Мыхьамэт, Хъоджэе Аслъан. Къэзэкъ хорым ахэр къыщытхъугъэх, художественнэ пащэу В. Захарченкэм итворческэ ІофшІэн илъэс 50 зэрэхъугъэр хагъэунэфыкІыгъ. Композиторэу Нэхэе Аслъан концертым къыхигъэщыгъэр къэзэкъ хорым хэхъоныгъэхэр ышІынхэмкІэ тарихъым мэхьэнэ ин зэрэратырэр ары. Искусствэм лъэпкъхэр зэрэзэфищэхэрэм, мамыр псэукІэр зэригъэпытэрэм А. Нэхаим иеплъыкІэхэр къыриІолІагъэх.

«Налмэсым» иартистхэм, студентхэм, нэмыкІхэм гущыІэгъу тафэхъугъ. Спорт унагъом щапІугъэ Альберт Филипповым къытиІуагъэр тшІогъэшІэгъоныгъ.

— Сяти, сэри, сикІали футболыр тикІас, — игупшысэхэм тащегъэгъуазэ А. Филипповым. — Искусствэр цІыфхэм сыдигъуи ящыкІагъ. Къэзэкъ хорым иконцерт ыуж «Налмэсым», «Исламыем» сяплъынэу мурад сшІыгъэ. Адыгэ шъуашэм и Мафэ Іоныгъом и 28-м филармонием щызэхащэщтэу къэбар зэхэсхыгъэ. Ащи сыкІо сшІоигъу, сиІахьылхэр къызыдэсщэщтых.

ИскусствэхэмкІэ республикэ колледжым иеджакІохэм, Теуцожь ыкІи Мыекъопэ районым къарыкІыгъэхэм къэзэкъ хорыр апэрэп зэралъэгъугъэр. ЗэхэщакІохэм «Тхьашъуегъэпсэу» гъэзетымкІи араІожьы ашІоигъу. Украинэм зэо-банэу щыкІорэм кІэзыгъэстыхэрэр зэрагъэмысэхэрэр къытаІуагъ.

Мамырэу тыпсэунымкІэ зэгъунэгъухэр нахьыбэрэ зэІукІэнхэ зэрэфаер пчыхьэзэхахьэм къыхэщыгъ.

ГАНДБОЛ

Апэрэ ешІэгъухэр

Урысые Федерацием гандболымкІэ ибзылъфыгъэ командэхэу суперлигэм щешІэхэрэм 2014 — 2015-рэ илъэс ешІэгъур аублагъ. Мыекъопэ «Адыифым» изэІукІэгъу Тольятти щыкІуагъ.

КІэуххэр

«Лада» — «Адыиф» — 45:19, «Университет» — «Динамо» — 21:29, «Луч» — «Астраханочка» — 21:35, «Ростов-Дон» — «Ставрополье» — 37:18, «Звезда» — «Кубань» — 34:26.

Іоныгъом и 14-м ятІонэрэ ешІэгъухэр яІэщтых. «Адыифыр» «Ростов-Доным» Мыекъуапэ щенэкъокъущт, зэІукІэгъур мафэм сыхьатыр 5-м аублэщт.

ФУТБОЛ

«Кощхьабл» — «Улап»

Адыгэ Республикэм футболымкІэ изэнэкъокъу кІэухым фэкІо. Финалныкъом «Кощхьаблэр» Инэм икомандэ 5:4-у щытекІуагъ. ЕшІэгъур гъэшІэгъонэу щытыгъ. Пчъагъэр 3:1-у «Кощхьаблэм» къыхьызэ, 3:2, 4:4 хъугъэ. ЗэІукІэгъур аухынкІэ такъикъи 5 фэдиз къэнагъэу, Борэкъо Айдэмыр къэлапчъэм Іэгуаор дидзи, 5:4-у «Кощхьаблэм» текІоныгъэр къыдихыгъ.

Улапэрэ Кощхьаблэрэ якомандэхэр чъэпыогъум и 5-м финалым щызэІукІэщтых.

НэкІубгъор зыгъэхьазырыгъэр ЕМТІЫЛЪ Нурбый.

Зэхэзыщагъэр ыкІи къыдэзыгъэкІырэр:
Адыгэ Республикэм лъэпкъ ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыряІэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ и Комитет
Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редакцием зыдэщыІэр:
385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр:
приемнэр: 52-16-79,
редактор шъхьаІэм иапэрэ гуадзэр: 52-49-44,
редактор гуадзэр-пшъэдэкІыжь зыхьырэ секретарыр: 52-16-77.
E-mail: adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхьатыгъэр:
Урысые Федерацием хэутын ІофхэмкІэ, телерадиокъэтынхэмкІэ ыкІи зэлъыІэсыкІэ амалхэмкІэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чІыпІэ гъэІорышІапІ, зэраушыхьатыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр
ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

ЗэкІэмкІи пчъагъэр 4046
Индексхэр 52161 52162
Зак. 3019

Хэутыным узщыкІэтхэнэу щыт уахътэр Сыхьатыр 18.00
ЗыщыкІэтхэгъэ уахътэр Сыхьатыр 18.00

Редактор шъхьаІэр
Дэрбэ Тимур

Редактор шъхьаІэм иапэрэ гуадзэр
МэщлІэкъо Саид

ПшъэдэкІыжь зыхьырэ секретарыр
Гъогъо Зар